

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Luontoalan vastuullinen moniosaaja
Hakemusnumero	R-00597
Valintakokouksen päivämäärä	
Hakijan virallinen nimi	KSAK Oy
Osatoteuttajat	Oulun Ammattikorkeakoulu Oy
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erytystavoite	4.2 Uutta osaamista työelämään
Alkamispäivämäärä	1.10.2023
Päätymispäivämäärä	31.10.2025

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Pohjois-Pohjanmaan matkailustrategiassa on tunnistettu, että kiinnostus luontomatkailuun on pitkään kasvanut trendi, jota koronapandemia-aika on vahvistanut. Asiakkaiden odotukset luontoalan palveluita kohtaan ovat kasvaneet ja asiakkaat odottavat palveluilta vastuullisuutta ja turvallisuutta. Samalla luontoalan toimivien työntekijöiden osaamiselle kohdistuu uusia odotuksia. Koronapandemian jälkeen myös kansainvälisten työntekijöiden rekrytoimista ja perehdytystä luontoalan työtehtäviin tulee vahvistaa. Hankkeen tarve on noussut esiin mm. aiempien KSAK Oy:n toteuttamien hankkeiden pohjalta.

Hankkeen tavoitteena on luoda työelämälähtöisiä luontoalan osaamisen koulutussisältöjä, huomioiden vastuullisuus tulevaisuuden työelämätaitona. Hankkeessa kehitetään koulutussisältöjä, jotka perustuvat oppimista tukevaan pedagogiikkaan ja mahdollistavat osaamisen hankkimisen sekä todentamisen koulutusajasta ja -paikasta riippumatta. Hankkeella kehitetään luontoalan yritysten ja muiden toimijoiden vastuullisen liiketoiminnan osaamista.

Kohderyhmänä ovat Pohjois-Pohjanmaalla luontoalan toimijat ja luontoalalle suuntaavat henkilöt. Hankkeessa koulutetaan luontoalan moniosaajia, joilla on laaja-alainen ammattitaito ja vastuullisuusosaaminen.

Työelämälähtöisissä pilottikoulutuksissa on tavoitteena monipuolistaa ja laajentaa osallistujien luontoalan osaamista niin, että ne tukevat työssä pysymistä ja työllistymistä. Niissä koulutetaan osaajia luontoalan työtehtäviin, joilla on tällä hetkellä tai lähitulevaisuudessa kysyntää alueen yrityksissä ja muissa organisaatioissa. Monipuolisella osaamisella tuetaan myös yritysten mahdollisuuksia tuottaa palveluja ympärivuotisesti ja vastataan siten kausiluonteisuuden haasteisiin.

Pilottikoulutuksen avulla yrityksillä on mahdollista saada ammattitaitoista ja motivoitunutta työvoimaa, joiden osaaminen vastaa juuri yritysten ajankohtaisia tarpeita. Koulutuksiin osallistuvilla henkilöillä voi olla ennestään jo sellaista osaamista, että hän työllistyy osa-aikaisesti ja hankkeen koulutusten myötä työllistyminen paranee entisestään.

Hankkeen myötävaikutuksella alueen luontoalan työpaikkojen ja koulutusorganisaatioiden osaaminen ja yhteistyö kehittyi. Hankkeen toimenpiteillä ja koulutussisällöillä vastataan paremmin yritysten osaamis- ja rekrytointitarpeisiin, huomioon ottaen kansainväliset työntekijät. Hankkeella parannetaan luontoalan toimijoiden tietoisuutta vastuullisuudesta ja osaamismerkeistä ja kykyä soveltaa tietoa erilaisiin tarpeisiin luontoalan tehtävissä ja liiketoiminnan kehittämisessä.

Toimenpiteet:

TP 1. Luontoalan työelämälähtöisten koulutussisältöjen pilotointi vastuullisuus huomioiden ja osaamismerkkejä kehittäen (KSAK)

Koulutusmallien pilotoinnit sisältävät seuraavia vaiheita:

- Koulutusmallien vaiheet: koulutuksen suunnittelu, materiaalin kerääminen ja laatiminen, pilotointi, osaamisen todentaminen ja mallin arviointi.
- Suunnittelussa ja toteutuksessa tehdään yhteistyötä alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.
- Voivat sisältää lähi- ja/tai etäkoulutusta, oppimistehtäviä ja työpaikoilla tapahtuvaa oppimista.
- Kohdealueena pääasiassa Koillismaa; verkkokoulutuksissa myös koko Pohjois-Pohjanmaa.

Pilottikoulutuksina:

- Kansallispuisto-osaaja. Koulutuksen käynyt henkilö osaa suunnitella ja valmistella kansallispuistoon perustuvan palvelun.
- Mökkitalkkarista luonto- ja kylätalkkariksi. Mökkitalkkari on olemassa oleva luontomatkailualan työtehtävä, mutta ongelmana siinä on sesonkiluonteisuus. Luonto- ja kylätalkkariosaaminen tuo työhön ympärivuotisuutta. Koulutuksen tavoitteena on tarjota monipuolista osaamista luontokohteiden sekä reittien huolto- ja korjaustöihin.
- Pyöräilymatkailupalvelujen tuottaja, esim. reittien suunnittelu, palvelujen kokoaminen.
- Kalatalouteen liittyvät koulutukset.
- Luonnontuotteiden keräämisen koulutus. Perusvalmiudet mm. luonnontuotteiden jalostamisesta.
- Digitaalisten kehittäminen luontoalalla, esim. markkinointiin, myyntiin, tekoälyyn liittyen.

Koulutuksen kohderyhmän tiedottamisessa tehdään yhteistyötä työttömien, maahanmuuttajien pakolaisten kohdalla mm. Pohjois-Pohjanmaan TE-palvelujen, Kuusamon kaupungin työllisyyspalvelujen ja SPR Kuusamon toimipaikan kanssa.

TP 2. Vastuullisuuden ja turvallisuuden osaamisen yhdistävä verkkokoulutus ja osaamismerkistön pilotointi (OAMK)

Oamk rakentaa osaamisperustaisen verkkokurssin luontoalalle. Verkkokurssin kautta osallistuja saa osaamista palveluiden turvallisuuteen ja vastuullisuuteen liittyen, jota voi soveltaa omalla alallaan, sekä hyödyntää osana TP1:n koulutuspilotteja.

Työpaketin toimenpiteet sisältävät:

- Kerätään tietoa työelämän tarpeista alan yrityksiltä ja muilta toimijoilta, benchmarkataan yrityksiä ja hankitaan uusinta tietoa alan tapahtumista kansallisesti ja/tai kansainvälisesti.
- Verkkokurssin sisällön rakentaminen ja sivuston luominen, esim. Moodleen. Kurssin lisäksi alustalle voidaan myös koota muuta turvallisuuteen ja vastuullisuuteen liittyvää materiaalia. Osaamismerkkien luominen verkkokurssin vastuullisuuden ja turvallisuuden osioiden sisällöille.
- Verkkokurssin ja osaamismerkkien testaaminen opiskelijoilla, ohjaajilla ja yritysten edustajilla. Kerätään palautetta, jonka pohjalta kurssia jatkokehitetään.
- Koulutukset, joita voidaan hyödyntää verkkokurssin sisällön rakentamiseen. Esimerkkejä aihealueista voivat olla vastuullisesti kannattava liiketoiminta, vastuullisuusviestintä ja palvelun turvallisuuden kehittäminen.

- Selvitetään vaihtoehdot, mitä kautta verkkokurssi on jatkossa tarjolla ja muut käytännön asiat, esim. maksullisuus, markkinointi, suoritukset ja jatkokehittäminen.
- Vähintään 1 julkaisu luontoalan osaamisen kehittämiseksi.
- Verkkokurssin julkaisu ja viestiminen. Avataan verkkokurssi julkiseksi, järjestetään julkaisuseminaari ja tiedotetaan sekä alueellisesti että valtakunnallisesti.

TP 3. Viestintä, hallinnointi ja tulosten hyödyntäminen (KSAK, OAMK).

Toimenpiteisiin kuuluvat mm. markkinointi- ja viestintämateriaalit, www-sivujen ja valittujen viestintäkanavien ylläpito, seminaarit ja julkaisut.

Hankkeen tuloksena yritysten ja työntekijöiden luontoalan osaaminen laajentuu ja syventyy, parantaen henkilöiden työssä pysymistä ja työllistymistä. Luontoalan yrityksissä vastuullisen liiketoiminnan ja yrittäjyyden sekä digitalisaatioon liittyvä osaaminen on parantunut. Hankkeessa luodut osaamismerkit mahdollistavat alan toimijoiden osaamisen tunnistamisen ja näkyväksi tekemisen myös rekrytointitilanteissa ja yritysten viestinnässä. Alueen luontoalan koulutuksen työelämävastaavuus on kehittynyt ja yhteistyö alueen yritysten ja muiden organisaatioiden kanssa tiivistynyt ja jatkuu hankkeen jälkeenkkin. Toimenpiteillä lisätään tietoisuutta luontoperustaisista palveluista ja niiden työllisyyspotentiaalista.

Hankkeella myötävaikutetaan pidemmällä aikavälillä alueen elinkeinoelämän kehittämiseen, kilpailukykyyn ja alueen vetovoimaisuuteen.

Lisätietoja hakemuksesta

Kohderyhmä: pääasiassa Koillismaalla (Kuusamo, Taivalkoski) ja verkkokoulutuksissa myös koko Pohjois-Pohjanmaan alueella luontoalalla toimivat työnantajat ja niiden työntekijät sekä asiantuntijat. Työuran vaihtajat, työttömät työnhakijat, opiskelijat, maahanmuuttajat ja pakolaiset. Yhteensä 140 osallistujaa, 25 yritystä.

Kohdealue: Pohjois-Pohjanmaa

Seudullinen kehittämisrahasto rahoittaa hanketta noin 8 % (33 239 euroa).

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	398 726 euroa (KSAK: 221 592 e, OAMK: 177 134 e)
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	398 726 euroa
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	318 980 euroa (80 %)

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja tukee toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.2 Uutta osaamista työelämään. Hankkeella luodaan työelämälähtöisiä koulutuksia ja edistetään jatkuvaa oppimista. Toiminnalla lisätään luontoalan toimijoiden vastuullisuusosaamista ja koulutuksen saavutettavuutta. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (26/47) tullakseen rahoitetuksi. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022-2025 mukainen (MAKO KT 2 B: Koulutuksen, palveluiden ja harrastusten saavutettavuus) tukemalla mm. etäopintomahdollisuuksia.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (26/47) tullakseen rahoitetuksi.

Käsittelyt:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 6.6.2023

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmä 9.6.2023

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 17.10.2023

Rahoittaja puoltaa / ei puolla hankkeen rahoittamista.